

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (plenarinė sesija) SPRENDIMAS

2012 m. lapkričio 27 d.*

Turinys

I – Teisinis pagrindas	4
A – Sprendimas 2011/199	4
B – ESM sutartis	5
II – Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės ir prejudiciniai klausimai	8
III – Dėl prejudicinių klausimų	9
A – Dėl pirmojo prejudicinio klausimo	9
1. Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos	9
2. Dėl priimtinumų	10
3. Dėl esmės	11
a) Dėl klausimo, ar ESV sutarties peržiūra susijusi tik su jos trečiosios dalies nuostatomis	11
b) Dėl klausimo, ar ESV sutarties peržiūra padidinta Sutartimis Sąjungai suteikta kompetencija	14
B – Dėl antrojo klausimo	15
1. Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos	15
2. Dėl priimtinumų	15
3. Dėl esmės	16
a) Dėl nuostatų, susijusių su Sąjungos išimtinė kompetencija, išaiškinimo	16
i) Dėl SESV 3 straipsnio 1 dalies c punkto ir SESV 127 straipsnio išaiškinimo	16

* Proceso kalba: anglų.

ii) Dėl SESV 3 straipsnio 2 dalies aiškinimo	17
b) Dėl ESV sutarties nuostatų, susijusių su ekonomine politika, išaiškinimo	18
i) Dėl SESV 2 straipsnio 3 dalies, SESV 119–121 straipsnių ir SESV 126 straipsnio išaiškinimo	18
ii) Dėl SESV 122 straipsnio išaiškinimo	19
iii) Dėl SESV 123 straipsnio aiškinimo	20
iv) Dėl SESV 125 straipsnio išaiškinimo	20
c) Dėl ESS 4 straipsnio 3 dalies išaiškinimo	22
d) Dėl ESS 13 straipsnio išaiškinimo	23
i) Dėl Komisijai ir ECB suteiktų funkcijų	23
ii) Dėl Teisingumo Teismui suteiktų funkcijų	24
e) Dėl veiksmingos teisminės apsaugos bendrojo principo išaiškinimo	25
C – Dėl trečiojo klausimo	25
IV – Dėl bylinėjimosi išlaidų	26

„Stabilumo mechanizmas, taikytinas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro —
Sprendimas 2011/199/ES — SESV 136 straipsnio pakeitimas iš dalies — Galiojimas —
ESS 48 straipsnio 6 dalis — Supaprastinta peržiūros procedūra — ESM sutartis — Ekonominė ir pinigų
politika — Valstybių narių kompetencija“

Byloje C-370/12

dėl *Supreme Court* (Airija) 2012 m. liepos 31 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2012 m. rugpjūčio 3 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Thomas Pringle

prieš

Government of Ireland,

Airija,

The Attorney General

TEISINGUMO TEISMAS (plenarinė sesija),

kuriį sudaro pirmininkas V. Skouris, pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts (pranešėjas), kolegijų pirmininkai A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Rosas, G. Arestis, J. Malenovský, M. Berger ir E. Jarašiūnas, teisėjai E. Juhász, A. Borg Barthet, U. Lõhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, J.-J. Kasel, M. Safjan, D. Šváby, A. Prechal, C. G. Fernlund, J. L. da Cruz Vilaça ir C. Vajda,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorius M. T. Millett, kanclerio pavaduotojas,

atsižvelgęs į 2012 m. spalio 4 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartį nagrinėti bylą pagal pagreitintą procedūrą, remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23a straipsniu ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalimi,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. spalio 23 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- T. Pringle, atstovaujamo *Senior Counsel* J. Rogers ir P. Callan, *Barristers-at-Law* R. Budd ir J. Tomkin, įgaliotų solisitoriaus J. Noonan,
- Airijos, atstovaujamos E. Creedon, padedamos *Senior Counsel* M. Cush ir S. Murphy bei *barristers-at-Law* N. Travers ir C. Donnelly,
- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos T. Materne, J.-C. Halleux ir C. Pochet,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir J. Möller,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos A. Samoni-Rantou, G. Karipsiades ir K. Boskovits,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos N. Díaz Abad,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos E. Belliard, G. de Bergues ir E. Ranaivoson,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,
- Kipro vyriausybės, atstovaujamos D. Lysandrou ir N. Kyriakou,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. Wissels ir M. Bulterman,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos G. Hesse,
- Slovakijos vyriausybės, atstovaujamos B. Ricziová,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos E. Jenkinson, padedamos QC A. Dashwood,
- Europos Parlamento, atstovaujamo A. Neergaard ir R. Crowe,
- Europos Vadovų Tarybos, atstovaujamos H. Legal, G. Maganza ir A. de Gregorio Merino,
- Europos Komisijos, atstovaujamos J.-P. Keppenne, L. Romero Requena ir B. Smulders,

susipažinęs su generalinės advokatės nuomone,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs, pirma, su 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimo 2011/199/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 136 straipsnis, kiek tai susiję su stabilumo mechanizmu, taikytinu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro (OL L 91, p. 1), galiojimu ir, antra, su ESS 2 straipsnio, ESS 3 straipsnio, ESS 4 straipsnio 3 dalies, ESS 13 straipsnio, SESV 2 straipsnio 3 dalies, SESV 3 straipsnio 1 dalies c punkto ir 2 dalies, SESV 119–123 ir SESV 125–127 straipsnių išaiškinimu, taip pat su veiksmingos teisminės apsaugos ir teisinio saugumo bendrųjų principų išaiškinimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Airijos parlamentaro T. Pringle pateiktą apeliacinį skundą dėl *High Court* (Airija) sprendimo, kitai proceso šaliai esant *Government of Ireland*, Airijai ir *Attorney General*, kuriuo siekiama, kad būtų pripažinta, jog, pirma, SESV 136 straipsnio dalinis pakeitimas Sprendimo 2011/199 1 straipsniu yra neteisėtas ESV sutarties pakeitimas ir, antra, ratifikuodama, patvirtindama 2012 m. vasario 2 d. Briuselyje sudarytą Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartį tarp Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos (toliau – ESM sutartis) ar jai pritardama Airija prisiimtų pareigas, nesuderinamas su Sutartimis, kuriomis pagrįsta Europos Sąjunga.

I – Teisinis pagrindas

A – Sprendimas 2011/199

- 3 2010 m. gruodžio 16 d. pagal ESS 48 straipsnio 6 dalies pirmą pastraipą Belgijos vyriausybė pateikė projektą iš dalies pakeisti SESV 136 straipsnį papildant jį 3 dalimi.
 - 4 Europos Parlamentas, Europos Komisija ir Europos Centrinis Bankas (toliau – ECB) pateikė nuomonę dėl šio projekto atitinkamai 2011 m. kovo 23 d., vasario 15 d. ir kovo 17 dieną. Sprendimas 2011/199 buvo priimtas 2011 m. kovo 25 dieną.
 - 5 Pagal minėto sprendimo 2, 4 ir 5 konstatuojamąsias dalis:
 - „(2) 2010 m. spalio 28 ir 29 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime valstybių ar Vyriausybių vadovai susitarė, kad reikia, jog valstybės narės nustatytų nuolatinį krizių valdymo mechanizmą euro zonos kaip visumos finansiniam stabilumui apsaugoti, ir paprašė Europos Vadovų Tarybos pirmininko pradėti konsultacijas su Europos Vadovų Tarybos nariais dėl šiuo tikslu reikalingo nedidelio Sutarties pakeitimo;
- <...>
- (4) šis stabilumo mechanizmas bus būtina priemonė, skirta reaguoti į tokius euro zonos kaip visumos finansiniam stabilumui kylančios rizikos atvejus, su kuriais susidurta 2010 m., ir padės išsaugoti pačios Sąjungos ekonominį ir finansinį stabilumą. 2010 m. gruodžio 16 ir 17 d. susitikime Europos Vadovų Taryba susitarė, kad kadangi šis mechanizmas yra skirtas euro zonos kaip visumos

finansiniam stabilumui apsaugoti, [ESV sutarties] 122 straipsnio 2 dalis tokiais tikslais nebebus reikalinga. Todėl valstybių ar Vyriausybių vadovai susitarė, kad ji neturėtų būti naudojama tokiais tikslais;

(5) 2010 m. gruodžio 16 d. Europos Vadovų Taryba nusprendė, vadovaudamasi ES sutarties 48 straipsnio 6 dalies antra pastraipa, dėl pasiūlymo konsultuotis su Europos Parlamentu ir Komisija. Ji taip pat nusprendė konsultuotis su [ECB]. <...>“

6 Sprendimo 2011/199 1 straipsnyje nustatyta:

„[ESV sutarties] 136 straipsnis papildomas šia dalimi:

3. Valstybės narės, kurių valiuta yra euro, gali nustatyti stabilumo mechanizmą, kuris bus naudojamas kilus būtinybei euro zonos kaip visumos stabilumui apsaugoti. Bet kokios reikiamos finansinės paramos pagal šį mechanizmą teikimui bus taikomos griežtos sąlygos.“

7 Pagal Sprendimo 2011/199 2 straipsnį:

„Valstybės narės nedelsdamos Tarybos Generaliniam sekretoriatui praneša apie šio sprendimo patvirtinimui pagal jų atitinkamas konstitucines nuostatas būtinų procedūrų užbaigimą.

Šis sprendimas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d., jeigu visi pirmoje pastraipoje nurodyti pranešimai yra gauti, arba, jei taip nepadaroama, pirmą kito mėnesio dieną po to, kai gaunamas paskutinis iš pirmoje pastraipoje nurodytų pranešimų.“

B – *ESM sutartis*

8 ESM sutarties Susitariančiosios Šalys yra valstybės narės, kurių valiuta yra euro.

9 ESM sutarties 1 ir 16 konstatuojamosios dalys išdėstytos taip:

„(1) 2010 m. gruodžio 17 d. Europos Vadovų Taryba pritarė tam, kad euro zonos valstybės narės turi įsteigti nuolatinį stabilumo mechanizmą. Šis Europos stabilumo mechanizmas (ESM) perims Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF) ir Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės (EFPSP) funkcijas prireikus teikti finansinę paramą euro zonos valstybėms narėms.

<...>

(16) Pagal [SESV] 273 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso spręsti visus Susitariančiųjų Šalių ar jų ir ESM ginčus dėl šios Sutarties aiškinimo ir taikymo.“

10 ESM sutarties 1 straipsnyje „Įsteigimas ir nariai“ nustatyta:

„1. Šia Sutartimi Susitariančiosios Šalys kartu įsteigia tarptautinę finansinę instituciją „Europos stabilumo mechanizmą“ (toliau – ESM).

2. Susitariančiosios Šalys yra ESM narės.“

- 11 ESM sutarties 3 straipsnyje aprašytas ESM, kuriam šios sutarties 39 straipsniu nustatytas 500 mlrd. eurų pirminis maksimalus skolinimo pajėgumas, tikslas:

„ESM siekiama sutelkti finansinius išteklius ir laikantis griežtų sąlygų, pritaikytų pasirinktam finansinės pagalbos instrumentui, savo narėms, kurios yra susidūrusios ar joms iškilo pavojus susidurti su sunkiomis finansavimosi problemomis, teikti paramą stabilumui, jei tai būtina išsaugoti euro zonos kaip visumos ir jos valstybių narių finansinį stabilumą. Šiuo tikslu leidžiama padidinti lėšas išleidžiant finansinius instrumentus ar sudarant finansinio ar kitokio pobūdžio sutartis ar susitarimus su jo narėmis, finansinėmis institucijomis ar kitais trečiaisiais asmenimis.“

- 12 ESM sutarties 4 straipsnio 1, 3 dalyse ir 4 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„1. ESM turi valdytojų tarybą, valdybą, generalinį direktorių bei būtiną personalą.

<...>

3. Sprendimai bendru sutarimu priimami vienbalsiai balsavus visiems balsavime dalyvavusiems nariams. Susilaikymai netrukdo priimti sprendimo bendru sutarimu.

4. Nukrypstant nuo 3 dalies skubi balsavimo procedūra naudojama, kai Komisija ir ECB kartu mano, kad skubiai nepriėmus sprendimo dėl finansinės pagalbos, kaip ji apibrėžta 13–18 straipsniuose, suteikimo ar įgyvendinimo, kiltų pavojus euro zonos ekonominiam ir finansiniam tvarumui. <...>“

- 13 ESM sutarties 5 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „Europos Komisijos narys, atsakingas už ekonomikos ir pinigų politikos reikalus, ECB pirmininkas bei Eurogrupės pirmininkas (jei jis pats nėra pirmininkas ar valdytojas) gali dalyvauti [ESM] valdytojų tarybos susirinkimuose stebėtojais.“

- 14 Pagal tos pačios sutarties 5 straipsnio 7 dalies m punktą valdytojų taryba kvalifikuotąja dauguma priima „visus sprendimus, susijusius su ginčais, pagal 37 straipsnio 2 dalį“.

- 15 ESM sutarties 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „tiek Europos Komisijos narys, atsakingas už ekonomikos ir pinigų politikos reikalus, tiek ECB pirmininkas gali paskirti stebėtoją [į ESM valdybą]“.

- 16 ESM sutarties 8 straipsnio 5 dalyje nustatyta:

„Visais atvejais kiekvienos ESM narės atsakomybė yra ribota jos turima autorizuoto kapitalo emisijos kaina dalimi. Jokia ESM narė dėl jos narės statuso negali būti laikoma atsakinga už ESM pareigas. <...>“

- 17 ESM sutarties 12 straipsnyje apibrėžiami principai, taikomi paramai stabilumui, ir jo 1 dalyje numatyta:

„Jei tai būtina euro zonos kaip visumos ar jos valstybių narių finansiniam stabilumui išsaugoti, ESM gali suteikti ESM narei paramą stabilumui taikant griežtas sąlygas, pritaikytas pasirinktam finansinės pagalbos instrumentui. Šios sąlygos gali būti nustatytos makroekonomikos koregavimo programos ar pareigos toliau laikytis iš anksto nustatytų tinkamumo finansuoti sąlygų forma.“

- 18 Paramos stabilumui suteikimo ESM narei procedūra apibrėžiama šios sutarties 13 straipsnyje:

„1. ESM narė gali pateikti prašymą dėl paramos stabilumui valdytojų tarybos pirmininkui. Šiame prašyme nurodomas svarstytinas finansinės paramos instrumentas ar instrumentai. Gavęs šį prašymą valdytojų tarybos pirmininkas paveda Europos Komisijai, palaikant ryšį su ECB:

- a) įvertinti, ar esama rizikos euro zonos kaip visumos ar jos valstybių narių finansiniam stabilumui, nebent ECB jau pateikė analizę pagal 18 straipsnio 2 dalį;

- b) įvertinti, ar viešoji skola yra patvari. Kai tai naudinga ir įmanoma, tikimasi, kad šis vertinimas bus atliktas bendradarbiaujant su [Tarpautiniu valiutos fondu (toliau – TVF)];
- c) įvertinti realius ar potencialius atitinkamos ESM narės finansavimo poreikius.

2. Remdamasi ESM narės prašymu ir 1 dalyje numatytu vertinimu valdytojų taryba gali nuspręsti atitinkamai ESM narei iš esmės suteikti paramą stabilumui finansinės pagalbos priemonės forma.

3. Jei valdytojų taryba priima sprendimą pagal 2 dalį, ji paveda Europos Komisijai, palaikant ryšį su ECB, ir, kai tai įmanoma, kartu su TVF susitarti su atitinkama ESM nare dėl susitarimo memorandumo, kuriame aiškiai būtų apibrėžtos sąlygos, taikomos šiai finansinės paramos priemonei. Susitarimo memorandumo turinyje atsižvelgiama į sunkumus, patiriamus dėl silpnų vietų, su kuriomis reikia susidoroti, ir į pasirinktą finansinės paramos instrumentą. Kartu ESM generalinis direktorius parengia susitarimo dėl finansinės paramos priemonės projektą, kuriame tiksliai pateikiama finansinės paramos tvarka ir sąlygos bei pasirinkti instrumentai ir kurį priima valdytojų taryba.

Susitarimo memorandumas turi būti visiškai suderinamas su [ESV sutartyje] numatytomis ekonominės politikos koordinavimo priemonėmis, be kita ko, su visais Europos Sąjungos teisės aktais, įskaitant visas nuomones, įspėjimus, rekomendacijas ar sprendimus, skirtus atitinkamai ESM narei.

4. Europos Komisija pasirašo susitarimo memorandumą ESM vardu, jei juo laikomasi 3 dalyje įtvirtintų sąlygų ir jį patvirtino valdytojų taryba.

5. Valdyba patvirtina susitarimą dėl finansinės paramos priemonės, kuriame tiksliai nurodomi numatomos suteikti paramos stabilumui finansiniai aspektai ir prireikus pirmos pagalbos dalies pervedimo tvarka.

6. ESM nustato įspėjimo sistemą, tinkamą užtikrinti, kad pagal paramą stabilumui ESM narės mokėtinos sumos bus grąžintos laiku.

7. Europos Komisijai pavedama palaikant ryšį su ECB ir, kai tai įmanoma, kartu su TVF kontroliuoti, kaip laikomasi finansinės pagalbos priemonės sąlygų.“

19 ESM gali suteikti paramą šio mechanizmo narei 14–18 straipsniuose numatytais instrumentais, t. y. prevencine finansine pagalba kredito linijos forma (14 straipsnis) ir paskolų forma (15 ir 16 straipsnis), ESM narės išleistų vertybinių popierių pirkimo pirminėje rinkoje forma (17 straipsnis) ir sandorių, susijusių su minėto mechanizmo narės išleistais vertybiniais popieriais, antrinėje rinkoje forma (18 straipsnis).

20 Pagal ESM sutarties 20 straipsnio 1 dalį, „kai suteikiama parama stabilumui, ESM siekia padengti visas savo finansavimo ir veiklos išlaidas ir numato atitinkamą maržą“.

21 ESM sutarties 25 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Jei ESM narė neperveda lėšų, reikalaujamų pagal 9 straipsnio 2 ir 3 dalis, visoms ESM narėms pateikiamas kvietimas įmokėti didesnes lėšas tam, kad jis gautų visą būtiną kapitalą. Valdytojų taryba nusprendžia dėl tinkamų veiksmų tam, kad atitinkama ESM narė padengtų savo skolą ESM per protingą terminą. Valdytojų taryba gali reikalauti palūkanų už pavėluotą mokėjimą, apskaičiuotų nuo mokėtinos sumos.“

22 Pagal minėtos sutarties 32 straipsnio 2 dalį ESM turi juridinio asmens statusą.

23 ESM sutarties 37 straipsnyje „Aiškinimas ir ginčų sprendimas“ sakoma:

„1. Visi su šios Sutarties nuostatų bei bendrų ESM įstatų aiškinimu ir taikymu susiję klausimai, kurie kyla tarp ESM ir vienos iš jo narių ar tarp ESM narių, pateikiami valdybai spręsti.

2. Valdytojų taryba priima sprendimą dėl visų ESM ir jo narės ar jo narių tarpusavio ginčų, susijusių su šios Sutarties aiškinimu ir taikymu, įskaitant visus ginčus dėl ESM priimtų sprendimų suderinamumo su šia Sutartimi. Balsuojant dėl tokio sprendimo valdytojų tarybos narių, paskirtų atitinkamos ESM narės ar narių, teisė balsuoti sustabdoma ir dėl to perskaičiuojamas reikalaujamas balsų skaičius sprendimui priimti.

3. Jei ESM narė ginčija 2 dalyje numatytą sprendimą, ginčas pateikiamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismui. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas yra privalomas šalims ir jos imasi būtinų priemonių jį įvykdyti per sprendime Teisingumo Teismo nustatytą terminą.“

II – Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

24 2012 m. balandžio 13 d. T. Pringle *High Court* pareiškė ieškinį atsakovams pagrindinėje byloje, kuriame nurodė, kad, pirma, Sprendimas 2011/199 nebuvo teisėtai priimtas pagal supaprastintą peržiūros procedūrą, numatytą ESS 48 straipsnio 6 dalyje, nes juo keičiama Sąjungos kompetencija, o tai prieštarauja šios nuostatos trečiai pastraipai, be to, minėtas sprendimas yra nesuderinamas su ES ir ESV sutarčių nuostatomis dėl Ekonominės ir pinigų sąjungos ir su bendraisiais Sąjungos teisės principais.

25 Antra, T. Pringle tvirtino, kad ratifikuodama ir patvirtindama EMS sutartį ar jai pritardama Airija prisiimtų pareigas, kurios prieštarauja ES ir ESV sutarčių nuostatomis ekonominės ir pinigų politikos srityje ir kad ji tiesiogiai išikištų į išimtinę Sąjungos kompetenciją tiek, kiek tai susiję su pinigų politika. Įsteigusios ESM valstybės narės, kurių valiuta yra euro, sukūrė nuolatinę savarankišką tarptautinę instituciją, kurios tikslas – išvengti ESV sutarties nuostatose, susijusiose su ekonomine ir pinigų politika, išvardytų draudimų ir apribojimų. Be to, ESM sutartimi Sąjungos institucijoms suteikiami nauji įgaliojimai ir pavedamos užduotys nesuderinami su ES ir ESV sutartyse apibrėžtomis jų funkcijomis. Galiausiai ESM sutartis yra nesuderinama su bendruoju veiksmingos teisminės apsaugos principu ir teisinio saugumo principu.

26 2012 m. liepos 17 d. sprendimu *High Court* atmetė visą T. Pringle ieškinį.

27 2012 m. liepos 19 d. T. Pringle pateikė apeliacinį skundą dėl šio sprendimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

28 Šiomis aplinkybėmis *Supreme Court* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar <...> Sprendimas 2011/199 galioja atsižvelgiant į:

— tai, kad jis priimtas pagal ESS 48 straipsnio 6 dalyje numatytą supaprastintą peržiūros procedūrą, ir atsakymą į klausimą, ar pasiūlytas SESV 136 straipsnio dalinis pakeitimas padidina Sutartimis Sąjungai suteiktą kompetenciją,

— siūlomo pakeitimo iš dalies turinį ir atsakymą į klausimą, ar juo kaip nors pažeidžiamos Sutartys arba bendrieji Sąjungos teisės principai?

2. Ar atsižvelgiant į

- ESS 2 ir 3 straipsnius, SESV trečiosios dalies VIII antraštinę dalį ir visų pirma į [SESV 119–123 ir 125–127 straipsnius],
- išimtinę Sąjungos kompetenciją pinigų politikos srityje, įtvirtintą SESV 3 straipsnio 1 dalies c punktu, ir sudarant tarptautines sutartis, patenkančias į SESV 3 straipsnio 2 dalies taikymo sritį,
- Sąjungos kompetenciją pagal SESV 2 straipsnio 3 dalį ir SESV trečiosios dalies VIII antraštinę dalį koordinuoti ekonominę politiką,
- pagal ESS 13 straipsnyje įtvirtintus principus Sąjungos institucijoms suteiktus įgaliojimus ir funkcijas,
- ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą,
- bendruosius Sąjungos teisės principus, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos [toliau – Chartija] 47 straipsnyje įtvirtintą bendrąjį veiksmingos teisminės gynybos ir teisingo bylos nagrinėjimo principą ir bendrąjį teisinio saugumo principą,

Europos Sąjungos valstybė narė, kurios valiuta yra euro, turi teisę sudaryti ir ratifikuoti tokią tarptautinę sutartį, kokia yra ESM sutartis?

3. Jei Sprendimas [2011/199] būtų pripažintas galiojančiu, ar valstybės narės teisė sudaryti ir ratifikuoti tokią tarptautinę sutartį, kokia yra ESM sutartis, sietina su šio sprendimo įsigaliojimu?“

III – Dėl prejudicinių klausimų

A – Dėl pirmojo prejudicinio klausimo

- 29 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį klausimą pateikęs teismas klausia, ar Sprendimas 2011/199 galioja tiek, kiek juo remiantis supaprastinta peržiūros procedūra, numatyta ESS 48 straipsnio 6 dalyje, keičiamas SESV 136 straipsnis, jį papildant 3 dalimi, susijusia su stabilumo mechanizmo nustatymu.

1. Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

- 30 Airija, Belgijos, Vokietijos, Ispanijos, Prancūzijos, Italijos, Kipro, Nyderlandų, Austrijos ir Slovakijos vyriausybės, taip pat Europos Vadovų Taryba ir Komisija tvirtina, kad Teisingumo Teismo jurisdikcija nagrinėti pirmąjį prejudicinį klausimą yra ribota arba jis jos iš viso neturi, nes šis klausimas susijęs su pirminės teisės galiojimu. Iš tiesų SESV 267 straipsniu Teisingumo Teismui nėra suteikta jurisdikcija vertinti Sutarčių nuostatų galiojimo.
- 31 Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia priminti, kad galiojimo klausimas yra susijęs su Europos Vadovų Tarybos sprendimu. Taigi dėl to, kad, pirma, Europos Vadovų Taryba yra Sąjungos institucija, nurodyta ESS 13 straipsnio 1 dalyje, ir, antra, pagal SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos b punktą Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso „priimti prejudicinį sprendimą dėl <...> Sąjungos institucijų <...> aktų galiojimo“, Teisingumo Teismo jurisdikcijai iš esmės priklauso nagrinėti Europos Vadovų Tarybos sprendimo galiojimą.
- 32 Be to, reikia konstatuoti, kad Sprendimas 2011/199 susijęs su ESV sutarties papildymu nauja pirminės teisės nuostata, t. y. SESV 136 straipsnio 3 dalimi.

- 33 Kaip nurodo Airija ir šio sprendimo 30 punkte minėtos vyriausybės bei institucijos, tiesa, kad pagal SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos a punktą Teisingumo Teismo jurisdikcijai nepriklauso nagrinėti pirminės teisės galiojimo. Tačiau įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, kurioje prie įprastos ESV sutarties peržiūros procedūros buvo numatyta supaprastinta peržiūros procedūra pagal ESS 48 straipsnio 6 dalį, kyla klausimas, ar Teisingumo Teismas turi kontroliuoti, ar valstybės narės, peržiūradamos ESV sutartį pagal šią supaprastintą procedūrą, laikėsi šioje nuostatoje įtvirtintų sąlygų.
- 34 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad pagal ESS 48 straipsnio 6 dalies pirmą pastraipą supaprastinta peržiūros procedūra yra susijusi su „visų [ESV] sutarties trečios dalies nuostatų dėl Sąjungos vidaus politikos ir veiksmų ar jų dalies“ peržiūra. Tos pačios dalies antroje pastraipoje patvirtinama, kad „Europos Vadovų Taryba gali priimti sprendimą, iš dalies keičiantį visas [ESV] sutarties trečios dalies nuostatas ar jų dalį“. Pagal šios dalies trečią pastraipą toks sprendimas „negali padidinti Sutartimis Sąjungai suteiktos kompetencijos“.
- 35 Kadangi būtina kontroliuoti, ar laikomasi minėtų sąlygų, siekiant nustatyti, kad supaprastintos peržiūros procedūra gali būti taikoma, Teisingumo Teismas, kaip institucija, kuri pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą užtikrina, kad aiškinant ir taikant Sutartis būtų laikomasi teisės, turi nagrinėti Europos Vadovų Tarybos sprendimo, pagrįsto ESS 48 straipsnio 6 dalimi, galiojimą.
- 36 Taigi Teisingumo Teismas turi patikrinti, pirma, ar buvo laikytasi minėto 48 straipsnio 6 dalyje numatytų procedūros normų, ir, antra, ar pakeitimai, dėl kurių nuspręsta, yra susiję tik su ESV sutarties trečiąja dalimi, t. y. ar šiais pakeitimais nepakeistos Sutarčių, kuriomis pagrįsta Sąjunga, kitos dalies nuostatos ir ar jais nepadidinta Sąjungos kompetencija.
- 37 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso nagrinėti Sprendimo 2011/199 galiojimą ESS 48 straipsnio 6 dalyje įtvirtintų sąlygų atžvilgiu.

2. Dėl priimtumo

- 38 Airija nurodo, kad prejudicinis klausimas nepriimtinas, nes, pirma, pagal 1994 m. kovo 9 d. Sprendime *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, Rink. p. I-833) įtvirtintą teismo praktiką ieškovas pagrindinėje byloje turėjo pareikšti tiesioginį ieškinį pagal SESV 263 straipsnį dėl Sprendimo 2011/199 per to paties straipsnio šeštoje pastraipoje numatytą terminą ieškiniui pareikšti ir, antra, jis bet kuriuo atveju turėjo kreiptis į nacionalinį teismą su ieškiniu dėl šio sprendimo galiojimo per protingą terminą. Tačiau T. Pringle kreipėsi dėl pagrindinės bylos iškėlimo tik 2012 m. balandžio 13 d., nors minėtas sprendimas buvo priimtas 2011 m. kovo 25 dieną.
- 39 Šiuo klausimu reikia priminti, kad bet kuri šalis turi teisę nacionaliniame teismo procese užginčyti Sąjungos aktų nuostatų galiojimą ir šio teismo, kuris pats neturi kompetencijos pripažinti tokio akto negaliojančiu, prašyti pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą šiuo klausimu (žr. 2001 m. vasario 15 d. Sprendimo *Nachi Europe*, C-239/99, Rink. p. I-1197, 35 punktą; 2002 m. liepos 25 d. Sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą*, C-50/00 P, Rink. p. I-6677, 40 punktą ir 2010 m. birželio 29 d. Sprendimo *E ir F*, C-550/09, Rink. p. I-6213, 45 punktą). Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos b punkte nenumatyta, jog tam, kad pagal šią nuostatą pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą būtų priimtinas, tokia šalis privalo laikytis termino, per kurį byla dėl atitinkamo Sąjungos akto galiojimo turi būti iškelta kompetentingame nacionaliniame teisme. Iš tiesų nesant Sąjungos teisės aktų ieškinio nacionaliniuose teismuose senaties terminai nustatomi nacionalinės procesinės teisės normomis ir tik valstybių narių teismai turi įvertinti, ar jų laikytasi pagrindinėje byloje.

- 40 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad *High Court* atmetė Airijos argumentą, susijusį su vėlai pareikštu jo nagrinėtu ieškiniu, ir kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nemanė, jog būtina iš naujo nagrinėti šį klausimą.
- 41 Vis dėl to būtina patikslinti, kad šalies teisei remtis Sąjungos teisės akto negaliojimu pripažinti būtina, kad ši šalis neturėtų teisės pagal SESV 263 straipsnį pareikšti tiesioginio ieškiniu dėl šio akto (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *TWD Textilwerke Deggendorf* 23 punktą; *E ir F* 46 punktą ir 2011 m. vasario 17 d. Sprendimo *Bolton Alimentari*, C-494/09, Rink. p. I-647, 22 punktą). Iš tiesų pripažinus, kad teisės subjektas, kuris, be jokios abejonės, turėjo teisę pareikšti ieškinį dėl Sąjungos teisės akto panaikinimo pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, pasibaigus SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje numatytam ieškiniu senaties terminui nacionaliniame teisme galėtų užginčyti to paties akto galiojimą, šiam teisės subjektui būtų pripažinta teisė nepaisyti akto, dėl kurio ieškiniu senaties terminas pasibaigė, galutinio pobūdžio (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *TWD Textilwerke Deggendorf* 18 ir 24 punktus; *E ir F* 46 ir 48 punktus ir *Bolton Alimentari* 22 ir 23 punktus).
- 42 Nagrinėjamu atveju neatrodo, kad ieškovas pagrindinėje byloje be jokios abejonės turėjo teisę pareikšti ieškinį dėl Sprendimo 2011/199 panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį.
- 43 Todėl negalima pritarti Airijos argumentams, kuriais siekiama, kad pirmasis klausimas būtų pripažintas nepriimtiniu.
- 44 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pirmasis klausimas yra priimtinas.

3. Dėl esmės

- 45 Reikia nagrinėti, pirma, ar ESV sutarties pakeitimas Sprendimu 2011/199 yra susijęs tik su ESV sutarties trečiosios dalies nuostatų pakeitimu, ir, antra, ar juo nepadidinama Sutartimis Sąjungai suteikta kompetencija.
- a) Dėl klausimo, ar ESV sutarties peržiūra susijusi tik su jos trečiosios dalies nuostatomis
- 46 Reikia konstatuoti, kad Sprendimu 2011/199 iš dalies pakeičiama ESV sutarties trečiosios dalies nuostata, t. y. SESV 136 straipsnis, ir taip formaliai įgyvendinama ESS 48 straipsnio 6 dalies pirmoje ir antroje pastraipose įtvirtinta sąlyga, pagal kurią supaprastintos peržiūros procedūra gali būti taikoma tik šios trečiosios dalies nuostatomis.
- 47 Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat klausia, ar ESV sutarties peržiūra nedaromas poveikis ir jos pirmosios dalies nuostatomis. Šiuo klausimu jis siekia išsiaiškinti, ar Sprendimu 2011/199 veikiama Sąjungos kompetencija pinigų politikos ir valstybių narių ekonominės politikos koordinavimo srityse.
- 48 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal SESV 119 straipsnio 2 dalį valstybių narių ir Sąjungos veikla apima bendrą valiutą – eurą, taip pat vienos pinigų politikos ir valiutų kurso politikos nustatymą ir vykdymą. Sąjungos pinigų politika numatyta, be kita ko, SESV 3 straipsnio 1 dalies c punkte ir SESV 127–133 straipsniuose.
- 49 Be to, pagal SESV 282 straipsnio 1 dalį ECB kartu su valstybių narių, kurių valiuta yra euro, centriniais bankais, kurie sudaro Eurosistemą, vykdo Sąjungos pinigų politiką.
- 50 Iš SESV 3 straipsnio 1 dalies c punkto matyti, kad Sąjunga turi išimtinę kompetenciją pinigų politikos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, srityje.

- 51 Be to, pagal SESV 119 straipsnio 1 dalį valstybių narių ir Sąjungos veikla apima nustatymą ekonominės politikos, kuri yra grindžiama glaudžiu valstybių narių ekonominės politikos koordinavimu, vidaus rinka bei bendrų tikslų apibrėžimu ir kuri vykdoma vadovaujantis atviros rinkos ekonomikos esant laisvai konkurencijai principu. Sąjungos ekonominė politika numatyta SESV 2 straipsnio 3 dalyje, SESV 5 straipsnio 1 dalyje ir SESV 120–126 straipsniuose.
- 52 Taigi reikia nustatyti, pirma, ar Sprendimu 2011/199 tiek, kiek juo iš dalies keičiamas SESV 136 straipsnis, papildant jį 3 dalimi, kurioje numatyta, kad „valstybės narės, kurių valiuta yra euro, gali nustatyti stabilumo mechanizmą“, valstybėms narėms suteikiama kompetencija pinigų politikos srityje tiek, kiek tai susiję su valstybėmis narėmis, kurių valiuta yra euro. Iš tiesų, jei taip būtų, atitinkamu Sutarties pakeitimu būtų veikiamą išimtinę Sąjungos kompetenciją, numatyta SESV 3 straipsnio 1 dalies c punkte, ir dėl to, kad ši nuostata yra ESV sutarties pirmojoje dalyje, toks pakeitimas galėtų būti padarytas tik remiantis ESS 48 straipsnio 2–5 dalyse numatyta įprasta peržiūros procedūra.
- 53 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad ESV sutarties, kurioje nėra jokio pinigų politikos apibrėžimo, nuostatose, susijusiose su minėta politika, minimi veikiau jos tikslai nei instrumentai.
- 54 Pagal SESV 127 straipsnio 1 dalį ir SESV 282 straipsnio 2 dalį pagrindinis Sąjungos pinigų politikos tikslas – palaikyti kainų stabilumą. Be to, tose pačiose nuostatose numatyta, kad Europos centrinių bankų sistema (toliau – ECBS) remia Sąjungos bendrąsias ekonominės veiklos kryptis, kad padėtų siekti Sąjungos tikslų, kaip antai numatytų ES sutarties 3 straipsnyje. Taip pat pagal SESV 139 straipsnio 2 dalį SESV 127 straipsnio 1 dalis netaikoma valstybėms narėms, kurioms taikoma išimtis, kaip tai suprantama pagal 139 straipsnio 1 dalį.
- 55 Todėl reikia nagrinėti, ar stabilumo mechanizmui, kurio nustatymas numatytas Sprendimo 2011/199 1 straipsnyje, patikėti tikslai ir tam numatytos priemonės nepriklauso pinigų politikai, kaip ji suprantama pagal SESV 3 straipsnio 1 dalies c punktą ir SESV 127 straipsnį.
- 56 Kiek tai susiję su, pirma, minėto mechanizmo siekiamu tikslu – užtikrinti euro zonos kaip visumos stabilumą, šis tikslas aiškiai skiriasi nuo kainų stabilumo palaikymo, kuris yra pagrindinis Sąjungos pinigų politikos tikslas. Iš tiesų, nors euro zonos stabilumas gali turėti įtakos šioje zonoje naudojamoms valiutos stabilumui, ekonominės politikos priemonė negali būti prilyginama pinigų politikos priemonei vien dėl to, kad ji gali sukelti netiesioginį poveikį euro stabilumui.
- 57 Kalbant, antra, apie priemones, skirtas numatytam tikslui pasiekti, Sprendime 2011/199 tik nurodoma, kad stabilumo mechanizmu bus suteikta visa būtina finansinė pagalba ir jame nenumatyta nieko kito dėl šio mechanizmo veikimo. Taigi akivaizdu, kad finansinės pagalbos suteikimas valstybei narei nepriklauso pinigų politikai.
- 58 Be to, reikia pažymėti, kad, kaip tai patvirtinama 2010 m. gruodžio 16 ir 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose, į kurias pateikiama nuoroda Sprendimo 2011/199 4 konstatuojamojoje dalyje, stabilumo mechanizmu, kurio nustatymas numatytas Sprendimo 2011/199 1 straipsnyje, papildoma nauja bendroji teisinio reglamentavimo sistema siekiant sustiprinti Sąjungos ekonominę valdymą. Iš įvairių 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų, t. y. Reglamento (ES) Nr. 1173/2011 dėl veiksmingo biudžeto priežiūros vykdymo užtikrinimo euro zonoje (OL L 306, p. 1), Reglamento Nr. 1174/2011 dėl vykdymo užtikrinimo priemonių, skirtų perviršiniams makroekonominiams disbalansams naikinti euro zonoje (OL L 306, p. 8), Reglamento Nr. 1175/2011 kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 306, p. 12), Reglamento Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, p. 25), 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 1177/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaikškinimo (OL L 306, p. 33), ir 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyvos 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių

biudžeto sistemoms (OL L 306, p. 41) sudaryta minėta sistema nustatytas glaudesnis valstybių narių įgyvendinamos ekonominės ir biudžeto politikos koordinavimas ir kontrolė ir ja siekiama stiprinti makroekonominį stabilumą bei viešųjų finansų tvarumą.

- 59 Nors pirmesniame punkte minėtos bendrosios teisinio reglamentavimo sistemos nuostatos ir ESV sutarties skyriaus, susijusio su ekonomine politika, nuostatos, visų pirma SESV 123 ir 125 straipsniai, yra prevencinės tiek, kiek jomis siekiama kiek įmanoma sumažinti valstybės skolos krizių pavojų, nustatant stabilumo mechanizmą siekiama valdyti finansines krizes, kurių neatsižvelgiant į prevencinius veiksmus, vis tiek gali kilti.
- 60 Atsižvelgiant į stabilumo mechanizmui, kurio nustatymas numatytas Sprendimo 2011/199 1 straipsnyje, patikėtus tikslus, į priemones, numatytas jiems pasiekti, į glaudų šio mechanizmo ir ESV sutarties nuostatų, susijusių su ekonomine politika, ryšį ir į bendrąją teisinio reglamentavimo sistemą, skirtą sustiprinti Sąjungos ekonominę valdymą, darytina išvada, kad šio mechanizmo nustatymas priklauso ekonominės politikos sričiai.
- 61 Šio teiginio negalima paneigti tuo, kad 2011 m. kovo 17 d. ECB pateikė nuomonę dėl Europos Vadovų Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 136 straipsnis, kiek tai susiję su stabilumo mechanizmu, taikytinu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, projekto (OL C 140, p. 8). Iš tiesų, nors, žinoma, ESS 48 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje nustatyta, jog „Europos Vadovų Taryba, pasikonsultavusi su <...> [ECB], institucinių pakeitimų pinigų srityje atveju sprendžia vieningai“, vis dėlto iš Sprendimo 2011/199 5 konstatuojamosios dalies aiškiai matyti, kad Europos Vadovų Taryba konsultavosi su ECB savo iniciatyva, o ne dėl pareigos, jai numatytos minėtoje nuostatoje.
- 62 Bet kuriuo atveju konsultavimusi su ECB dėl Sprendimo 2011/199 projekto neįmanoma daryti poveikio numatomo stabilumo mechanizmui.
- 63 Darytina išvada, kad Sprendimo 2011/199 1 straipsniu, kuriuo, papildant SESV 136 straipsnį 3 dalimi, numatomas stabilumo mechanizmo nustatymas, nedaromas poveikis išimtinai Sąjungos kompetencijai, numatyta SESV 3 straipsnio 1 dalies c punkte, pinigų politikos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, srityje.
- 64 Antra, dėl klausimo, ar Sprendimu 2011/199 veikiama Sąjungos kompetencija valstybių narių ekonominės politikos koordinavimo srityje, reikia pažymėti, kad dėl to, jog SESV 2 straipsnio 3 dalyje ir SESV 5 straipsnio 1 dalyje Sąjungos vaidmuo ekonominės politikos srityje apribojamas koordinavimo priemonių priėmimu, ES ir ESV sutarčių nuostatomis Sąjungai nesuteikiama konkreti kompetencija nustatyti stabilumo mechanizmą, kaip numatytasis šiame sprendime.
- 65 Žinoma, SESV 122 straipsnio 2 dalyje Sąjungai nustatyta kompetencija suteikti konkrečią finansinę pagalbą valstybei narei, kuri patiria sunkumų arba kuriai dėl gaivalinių nelaimių ar išimtinių, jos nekontroliuojamų aplinkybių gresia dideli sunkumai. Tačiau, kaip nurodo Europos Vadovų Taryba Sprendimo 2011/199 4 konstatuojamojoje dalyje, SESV 122 straipsnio 2 dalis nėra tinkamas teisinis pagrindas tokiam stabilumo mechanizmui, koks numatytas šiame sprendime, nustatyti. Iš tiesų tai, kad numatomas mechanizmas yra nuolatinio pobūdžio ir kad jo veikla siekiama apsaugoti euro zonos kaip visumos stabilumą, reiškia, kad toks Sąjungos veiksmas negali būti atliekamas remiantis minėta ESV sutarties nuostata.
- 66 Be to, nors ir SESV 143 straipsnio 2 dalyje tam tikromis sąlygomis Sąjungai leidžiama skirti valstybei narei savitarpio pagalbą, minėta nuostata yra taikoma tik valstybėms narėms, kurių valiuta nėra euro.

- 67 Dėl klausimo, ar remdamasi SESV 352 straipsniu Sąjunga galėtų nustatyti tokį patį stabilumo mechanizmą, kaip numatytasis Sprendimu 2011/199, pakanka konstatuoti, kad Sąjunga nepasinaudojo kompetencija pagal šį straipsnį ir bet kuriuo atveju minėtoje nuostatoje jai nenumatyta pareiga veikti (žr. 1971 m. kovo 31 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, vadinamo AETR, 22/70, Rink. p. 263, 95 punktą).
- 68 Taigi pagal ESS 4 straipsnio 1 dalį ir ESS 5 straipsnio 2 dalį valstybės narės, kurių valiuta yra euro, turi kompetenciją sudaryti tarpusavio sutartį dėl stabilumo mechanizmo, kaip numatytasis Sprendimo 2011/199 1 straipsnyje, nustatymo (šiuo klausimu žr. 1993 m. birželio 30 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą ir Komisiją*, C-181/91 ir C-248/91, Rink. p. I-3685, 16 punktą; 1994 m. kovo 2 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, C-316/91, Rink. p. I-625, 26 punktą ir 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, C-91/05, Rink. p. I-3651, 61 punktą).
- 69 Tačiau įgyvendindamos savo kompetenciją šioje srityje minėtos valstybės narės negali nesilaikyti Sąjungos teisės (žr. 2002 m. sausio 15 d. Sprendimo *Gottardo*, C-55/00, Rink. p. I-413, 32 punktą). Tačiau griežtomis sąlygomis, kurios pagal SESV 136 straipsnio 3 dalį – nuostatą, su kuria susijusi ESV sutarties peržiūra – taikomos stabilumo mechanizmo teikiama finansinei pagalbai, siekiama užtikrinti, kad šiam mechanizmui veikiant bus laikomasi Sąjungos teisės, įskaitant priemones, kurių ėmėsi Sąjunga valstybių narių ekonominės politikos koordinavimo srityje.
- 70 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Sprendimu 2011/199 įgyvendinta ESS 48 straipsnio 6 dalies pirmoje ir antroje pastraipose nustatyta sąlyga, pagal kurią supaprastintos peržiūros procedūra gali būti taikoma tik ESV sutarties trečiosios dalies nuostatomis.
- b) Dėl klausimo, ar ESV sutarties peržiūra padidinta Sutartimis Sąjungai suteikta kompetencija
- 71 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat klausia, ar Sprendimu 2011/199 įgyvendinta ESS 48 straipsnio 6 dalyje nustatyta sąlyga, pagal kurią ESV sutarties peržiūra pagal supaprastintą procedūrą negali būti padidinta Sutartimis Sąjungai suteikta kompetencija.
- 72 Šiuo klausimu primintina, kad SESV 136 straipsnio 3 dalimi, kurios įtraukimas numatytas Sprendimo 2011/199 1 straipsnyje, patvirtinta valstybių narių kompetencija nustatyti stabilumo mechanizmą, be to, numatant, kad teikiant bet kokią finansinę pagalbą pagal šį mechanizmą bus taikomos griežtos sąlygos, siekiama užtikrinti, jog veikiant šiam mechanizmui bus laikomasi Sąjungos teisės.
- 73 Minėtu pakeitimu Sąjungai nesuteikiama jokia nauja kompetencija. Iš tiesų SESV 136 straipsnio pakeitimu, atliktu Sprendimu 2011/199, nesukuriamas joks teisinis pagrindas, kuriuo būtų siekiama leisti Sąjungai imtis veiksmų, negalimų prieš įsigaliojant ESV sutarties pakeitimui.
- 74 Nors ESM sutartyje minimos Sąjungos institucijos, be kita ko, Komisija ir ECB, bet kuriuo atveju šia aplinkybe nedaromas poveikis Sprendimo 2011/199, kuriame numatoma tik tai, kad valstybės narės nustato stabilumo mechanizmą, ir nieko nesakoma apie galimą Sąjungos institucijų vaidmenį šioje srityje, galiojimui.
- 75 Darytina išvada, kad Sprendimu 2011/199 nepadidinama Sutartimis Sąjungai suteikta kompetencija.
- 76 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, jog jį nagrinėjant nebuvo atskleista nieko, kas galėtų daryti poveikį Sprendimo 2011/199 galiojimui.

B – Dėl antrojo klausimo

77 Antrasis klausimas pateiktas dėl ESS 2 ir 3 straipsnių, ESS 4 straipsnio 3 dalies ir ESS 13 straipsnio, SESV 2 straipsnio 3 dalies, SESV 3 straipsnio 1 dalies c punkto ir 2 dalies, SESV 119–123 straipsnių ir SESV 125–127 straipsnių bei veiksmingos teisminės apsaugos ir teisinio saugumo bendrųjų principų išaiškinimo. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar minėtais straipsniais ir principais valstybei narei, kurios valiuta yra euro, draudžiama sudaryti ir ratifikuoti tokią sutartį, kaip ESM sutartis.

1. Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

78 Ispanijos vyriausybė tvirtina: kadangi Sąjunga nėra ESM sutarties Susitariančioji Šalis, Teisingumo Teismas iš principo neturi jurisdikcijos prejudicinio sprendimo priėmimo tvarka aiškinti šios sutarties nuostatų (žr. 2010 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-132/09, Rink. p. I-8695, 43 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

79 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad net iš paties antrojo klausimo teksto matyti, kad jis susijęs su įvairių Sąjungos teisės nuostatų, o ne ESM sutarties sąlygų aiškinimu.

80 Teisingumo Teismas turi jurisdikciją pateikti nacionaliniam teismui visapusišią Sąjungos teisės išaiškinimą, kuris leistų įvertinti ESM sutarties suderinamumą su Sąjungos teise (šiuo klausimu žr. 2011 m. sausio 27 d. Sprendimo *Vandoorne*, C-489/09, Rink. p. I-225, 25 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

81 Taigi Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso nagrinėti antrąjį klausimą.

2. Dėl priimtumo

82 Kai kurios vyriausybės, pateikusios pastabas Teisingumo Teismui, ir Komisija tvirtina, kad antrasis klausimas iš dalies nepriimtinas dėl to, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepateikė jokios informacijos dėl atitinkamų nuostatų ir principų, nurodytų šiame klausime, išaiškinimo būtinumo ginčui, kurį jis nagrinėja, išspręsti.

83 Pirmiausia primintina, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką SESV 267 straipsniu įtvirtinta procedūra yra Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė, kuria naudodamasis Teisingumo Teismas pateikia nacionaliniams teismams Sąjungos teisės aiškinimą, kurio jiems reikia jų nagrinėjamai bylai išspręsti (žr., be kita ko, 1992 m. liepos 16 d. Sprendimo *Meilicke*, C-83/91, Rink. p. I-4871, 22 punktą; 2004 m. vasario 5 d. Sprendimo *Schneider*, C-380/01, Rink. p. I-1389, 20 punktą ir 2010 m. sausio 13 d. Nutarties *Calestani ir Lunardi*, C-292/09 ir C-293/09, 18 punktą).

84 Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad siekiant pateikti tokį Sąjungos teisės išaiškinimą, kuris būtų naudingas nacionaliniam teismui, būtina, jog nacionalinis teismas pateiktų minimalių paaiškinimų dėl prašomų išaiškinti Sąjungos teisės nuostatų pasirinkimo priežasčių (2012 m. gegužės 3 d. Nutarties *Ciampaglia*, C-185/12, 5 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

85 Be to, reikia pažymėti, kad prašymuose priimti prejudicinį sprendimą pateikta informacija turi ne tik leisti Teisingumo Teismui pateikti naudingą atsakymą, bet ir suteikti valstybių narių vyriausybėms ir kitoms suinteresuotosioms šalims galimybę pateikti pastabas pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnį. Teisingumo Teismas turi užtikrinti, kad ši galimybė būtų garantuota, atsižvelgiant į tai, kad pagal šią nuostatą suinteresuotosios šalys gauna tik prašymus priimti prejudicinius sprendimus kartu su vertimu į kiekvienos valstybės narės oficialiąją kalbą, tačiau negauna

nacionalinės bylos medžiagos, kurią prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galbūt perdavė Teisingumo Teismui (2012 m. kovo 23 d. Nutarties *Thomson Sales Europe*, C-348/11, 49 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).

- 86 Nagrinėjamu atveju, kaip pažymi Airija, Slovakijos vyriausybė ir Komisija, prašyme priimti prejudicinį sprendimą nepateikiamas joks paaiškinimas dėl ESS 2 ir 3 straipsnių išaiškinimo būtinumo siekiant išspręsti ginčą. Tai irgi taikytina, kaip nurodo Vokietijos, Ispanijos ir Prancūzijos vyriausybės bei Komisija, aiškinant teisinio saugumo bendrąjį principą.
- 87 Todėl antrasis klausimas yra nepriimtinas tiek, kiek susijęs su ESS 2 ir 3 straipsnių ir teisinio saugumo bendrojo principo išaiškinimu.
- 88 Nyderlandų vyriausybė ir Komisija taip pat abejoja dėl SESV 119–121 straipsnių tiesioginio veikimo. Kadangi šiuose straipsniuose valstybėms narėms nenumatytos aiškios ir besąlyginės pareigos, kuriomis galėtų remtis teisės subjektai nacionaliniuose teismuose, jų teigimu, klausimas yra nepriimtinas tiek, kiek jis susijęs su šių straipsnių išaiškinimu. Manydama, kad nė viena iš klausime nurodytų nuostatų netaikomos tiesiogiai, Airija tvirtina, jog klausimas yra visiškai nepriimtinas.
- 89 Šiuo atžvilgiu iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad šis teismas yra kompetentingas priimti prejudicinį sprendimą dėl Sąjungos teisės aktų aiškinimo, neatsižvelgiant į tai, ar jie yra taikomi tiesiogiai (žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Futura Immobiliare ir kt.*, C-254/08, Rink. p. I-6995, 34 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 90 Be to, reikia konstatuoti, kad savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nesiekia išsiaiškinti, ar ieškovas pagrindinėje byloje gali tiesiogiai remtis atitinkamais ES ir ESV sutarčių straipsniais. Teisingumo Teismo prašomu išaiškinimu tik siekiama, kad juo remdamasis minėtas teismas galėtų įvertinti ESM sutarties nuostatų suderinamumą su Sąjungos teise.
- 91 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, jog antrasis klausimas yra priimtinas tiek, kiek jis susijęs su ESS 4 straipsnio 3 dalies, ESS 13 straipsnio, SESV 2 straipsnio 3 dalies, 3 straipsnio 1 dalies c punkto ir 2 dalies, SESV 119–123 straipsnių ir SESV 125–127 straipsnių ir veiksmingos teisminės apsaugos bendrojo principo išaiškinimu.

3. Dėl esmės

- 92 Pirmiausia reikia aiškinti ESV sutarties nuostatas, susijusias su Sąjungos išimtinė kompetencija, t. y. SESV 3 straipsnio 1 dalies c punktą ir SESV 127 straipsnį, susijusias su Sąjungos pinigų politika, ir SESV 3 straipsnio 2 dalį, susijusią su Sąjungos kompetencija sudaryti tarptautinę sutartį, paskui – nuostatas, susijusias su Sąjungos ekonomine politika, t. y. SESV 2 straipsnio 3 dalį, SESV 119–123 straipsnius, SESV 125 ir 126 straipsnius, o galiausiai – ESS 4 straipsnio 3 dalį ir ESS 13 straipsnį bei veiksmingos teisminės apsaugos bendrąjį principą.

a) Dėl nuostatų, susijusių su Sąjungos išimtinė kompetencija, išaiškinimo

i) Dėl SESV 3 straipsnio 1 dalies c punkto ir SESV 127 straipsnio išaiškinimo

- 93 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar ESM sutartyje nustatytas stabilumo mechanizmas priklauso pinigų politikai, t. y. Sąjungos išimtinė kompetencijai. Iš tiesų iš ESM sutarties 3 straipsnio matyti, kad jos tikslas teikti paramą euro stabilumui. Be to, jis nurodo ieškovo pagrindinėje byloje argumentus, pagal kuriuos teikiant finansinę pagalbą valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, rekapitalizuojant jų finansinius instrumentus ir teikiant būtinas paskolas šiuo tikslu iki ESM sutartyje nustatytos ribos būtų padidinta apyvartoje esančios euro valiutos suma. Tačiau Sutartyse, kuriomis

pagrįsta Sąjunga, ECB patikėta išimtinė kompetencija reguliuoti pinigų kiekį euro zonoje. Šiose Sutartyse neleidžiama, kad antra institucija vykdytų tokias funkcijas ir veiktų paraleliai su ECB ne pagal Sąjungos teisinę sistemą. Be to, pinigų kiekio padidėjimas tiesiogiai veikia infliaciją. Todėl ESM veiksmai gali daryti tiesioginį poveikį kainų stabilumui euro zonoje, o tai paveiktų Sąjungos pinigų politikos pagrindą.

- 94 Šiuo klausimu, kaip matyti iš šio sprendimo 50 punkto, pagal SESV 3 straipsnio 1 dalies c punktą Sąjunga turi išimtinę kompetenciją pinigų politikos valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, srityje. Pagal SESV 282 straipsnio 1 dalį ECB kartu su valstybių narių, kurių valiuta yra euro, centriniais bankais, kurie sudaro Eurosystemą, vykdo Sąjungos pinigų politiką. Pagal SESV 127 straipsnio 1 dalį ir SESV 282 straipsnio 2 dalį ECBS bendrai ir Eurosystemos konkrečiai siekiamas tikslas yra palaikyti kainų stabilumą.
- 95 Tačiau ESM veiksmai nepriklauso minėtose ESV sutarties nuostatose numatyta pinigų politikai.
- 96 Iš tiesų pagal ESM sutarties 3 straipsnį ir 12 straipsnio 1 dalį ESM tikslas nėra palaikyti kainų stabilumą, tačiau juo siekiama tenkinti ESM narių, t. y. valstybių narių, kurių valiuta yra euro, finansavimo poreikius, jeigu jos yra susidūrusios ar joms kilo pavojus susidurti su sunkiomis finansavimosi problemomis ir jei tai yra būtina siekiant išsaugoti euro zonos kaip visumos ir jos valstybių narių finansinį stabilumą. Šiuo tikslu ESM nėra įgaliotas nei nustatyti bazinės palūkanų normos euro zonai, nei vykdyti euro emisiją, nes laikantis SESV 123 straipsnio 1 dalies visa jo teikiama finansinė pagalba turi būti finansuojama įmokėtu kapitalu ar išleidžiant finansinius instrumentus, kaip tai numatyta ESM sutarties 3 straipsnyje.
- 97 Kaip matyti iš šio sprendimo 56 punkto, galimas ESM veiksmų poveikis kainų stabilumui neturi įtakos šiam teiginiui. Iš tiesų net manant, kad ESM veiksmais galėtų būti daroma įtaka infliacijos lygiui, tokia įtaka būtų tik netiesioginė ekonominės politikos priemonių, kurių imtasi, pasekmė.
- 98 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad SESV 3 straipsnio 1 dalies c punktu ir SESV 127 straipsniu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.

ii) Dėl SESV 3 straipsnio 2 dalies aiškinimo

- 99 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar ESM sutartis yra tarptautinė sutartis, kuriai veikiant gali būti daromas poveikis bendroms taisyklėms ekonominės ir pinigų politikos srityje. Šiuo klausimu jis nurodo šios sutarties 1 konstatuojamąją dalį, kurioje numatyta, kad ESM perims dabartines EFSF ir EFPSP funkcijas.
- 100 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal SESV 3 straipsnio 2 dalį Sąjunga naudojasi „išimtinė kompetencija tarptautiniams susitarimams sudaryti, kai jų sudarymas <...> gali daryti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį“.
- 101 Taip pat darytina išvada, kad valstybėms narėms draudžiama sudaryti tarpusavio sutartį, kuria gali būti daromas poveikis bendroms taisyklėms ar pakeista jų taikymo sritis. Vis dėlto reikia konstatuoti, kad šiuo klausimu pateiktais argumentais nebuvo atskleista tai, jog tokia sutartimi, kaip ESM sutartis, būtų daromas toks poveikis.
- 102 Iš tiesų, pirma, kadangi valstybės narės, kurių valiuta yra euro, sudarė EFSF už Sąjungos sistemos ribų, tuo, kad ESM perims šios priemonės funkcijas, neįmanoma daryti poveikio Sąjungos bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritis.

- 103 Antra, nors iš ESM sutarties 1 konstatuojamosios dalies matyti, kad ESM kartu su kitomis funkcijomis perims ir pagal SESV 122 straipsnio 2 dalį nustatyta EFPSF laikinai priskirtą funkciją, šia aplinkybe taip pat nedaromas poveikis Sąjungos bendroms taisyklėms ir nekeičiama jų taikymo sritis.
- 104 Iš tiesų nustačius ESM nedaromas poveikis Sąjungos kompetencijai pagal SESV 122 straipsnio 2 dalį suteikti konkrečią finansinę pagalbą valstybei narei, kuri patiria sunkumų arba kuriai dėl gaivalinių nelaimių ar išimtinių, jos nekontroliuojamų aplinkybių gresia dideli sunkumai.
- 105 Be to, dėl to, kad nei SESV 122 straipsnio 2 dalyje, nei jokiaje kitoje ES ir ESV sutarčių nuostatoje nenustatyta konkreti kompetencija Sąjungai nustatyti tokį nuolatinį stabilumo mechanizmą, kaip ESM (žr. šio sprendimo 64–66 punktus), pagal ESS 4 straipsnio 1 dalį ir ESS 5 straipsnio 2 dalį valstybės narės turi teisę veikti šioje srityje.
- 106 Taigi ESM sutarties tarp valstybių narių, kurių valiuta yra euro, sudarymu ir ratifikavimu nepažeidžiami SESV 122 straipsnio 2 dalimi ar pagal šią nuostatą priimtu 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė (OL L 118, p. 1), siekiami tikslai ir Sąjungai nekliudoma vykdyti savo kompetencijos ginant bendrą interesą (šiuo klausimu žr. 2002 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-476/98, Rink. p. I-9855, 105 punktą).
- 107 Darytina išvada, kad SESV 3 straipsnio 2 dalimi valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.
- b) Dėl ESV sutarties nuostatų, susijusių su ekonomine politika, išaiškinimo
- i) Dėl SESV 2 straipsnio 3 dalies, SESV 119–121 straipsnių ir SESV 126 straipsnio išaiškinimo
- 108 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas nurodo ieškovo pagrindinėje byloje argumentus, pagal kuriuos ESM sutartis – tai Ekonominę ir pinigų sąjungą reglamentuojančios teisinės sistemos esminis pakeitimas ir griovimas, kuris nesuderinamas su Sąjungos teise. Anot jo, iš Sprendimo 2011/199 2 konstatuojamosios dalies matyti, kad pati Europos Vadovų Taryba manė, jog siekiant sukurti nuolatinį stabilumo mechanizmą reikia pakeisti ESV sutartį. Be to, SESV 2 straipsnio 3 dalyje, SESV 119–121 straipsniuose ir SESV 126 straipsnyje Sąjungos institucijoms numatyta kompetencija koordinuoti ekonominę politiką. Taip pat prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas klausia, ar ESM sutartimi kėsinamasi į Europos Sąjungos Tarybos kompetenciją teikti rekomendacijas pagal SESV 126 straipsnį, ir, be kita ko, ar ESM sutartyje numatytos „sąlygos“ yra lygiavertės šioje nuostatoje nurodytoms rekomendacijoms.
- 109 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad iš šio sprendimo 68 punkto matyti, jog valstybės narės turi kompetenciją sudaryti tarpusavio sutartį dėl stabilumo mechanizmo, kaip numatytasis ESM sutartyje, nustatymo, jeigu susitariančiųjų valstybių narių įsipareigojimais pagal tokią sutartį laikomasi Sąjungos teisės.
- 110 Be to, svarbu konstatuoti, kad ESM nesiekama koordinuoti valstybių narių ekonominės politikos, tačiau jis yra finansavimo mechanizmas. Iš tiesų pagal ESM sutarties 3 straipsnį ir 12 straipsnio 1 dalį ESM siekiama sutelkti finansinius išteklius ir savo narėms, kurios yra susidūrusios ar kurioms kilo pavojus susidurti su sunkiomis finansavimosi problemomis, teikti paramą finansiniam stabilumui.
- 111 Nors, žinoma, pagal ESM sutarties 3 straipsnį, 12 straipsnio 1 dalį ir 13 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą valstybei narei, ESM narei, finansinė pagalba teikiama taikant griežtas sąlygas, kurios pritaikytos prie pasirinkto pagalbos instrumento ir kurios gali būti nustatytos makroekonomikos

koregavimo programos forma, vis dėlto numatytos sąlygos nėra valstybių narių ekonominės politikos koordinavimo instrumentas, jomis tik siekiama užtikrinti ESM veiksmų suderinamumą su, be kita ko, SESV 125 straipsniu ir koordinavimo priemonėmis, kurių ėmėsi Sąjunga.

- 112 Iš tiesų ESM sutarties 13 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje aiškiai numatyta, kad pagalbai stabilumui taikomos sąlygos turi būti „visiškai suderinamos su [ESV sutartyje] numatytomis ekonominės politikos koordinavimo priemonėmis“. Be to, iš to paties straipsnio 4 dalies matyti, kad prieš pasirašant susitarimo memorandumą, kuriame nurodytos paramos stabilumui taikymo sąlygos, Komisija patikrina, ar taikomos sąlygos yra visiškai suderinamos su ekonominės politikos koordinavimo priemonėmis.
- 113 Galiausiai ESM sutartimi taip pat nedaromas poveikis Tarybos kompetencijai pagal SESV 126 straipsnio 7 ir 8 dalis teikti rekomendacijas valstybei narei, turinčiai perviršinį deficitą. Iš tiesų, pirma, nenumatyta, kad ESM teiks tokias rekomendacijas. Antra, ESM sutarties 13 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje ir 4 dalyje numatyta, kad ESM narėms, kurioms suteikta finansinė pagalba, taikomos sąlygos turi būti suderintos su bet kokia rekomendacija, kurią Taryba gali pateikti vadovaudamasi minėtomis ESV sutarties nuostatomis.
- 114 Darytina išvada, kad SESV 2 straipsnio 3 dalimi, SESV 119–121 straipsniais ir SESV 126 straipsniu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.

ii) Dėl SESV 122 straipsnio išaiškinimo

- 115 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal SESV 122 straipsnio 1 dalį Taryba, vadovaudamasi valstybių narių solidarumu, gali priimti sprendimą dėl ekonominę padėtį atitinkančių priemonių, ypač jei didelių sunkumų kyla dėl tam tikrų produktų tiekimo, visų pirma energetikos srityje.
- 116 Kadangi SESV 122 straipsnio 1 dalis nėra tinkamas galimos Sąjungos finansinės pagalbos valstybėms narėms, kurios yra susidūrusios ar kurioms kilo pavojus susidurti su sunkiomis finansavimosi problemomis, teisinis pagrindas, nustatant tokį stabilumo mechanizmą, kaip ESM, nesikišama į minėtoje nuostatoje nustatytą Tarybos kompetenciją.
- 117 Be to, kalbant apie SESV 122 straipsnio 2 dalį, siekdamas įvertinti, ar ESM kišamasi į šia nuostata Sąjungai nustatytą kompetenciją, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar joje pateikiamas išsamus išimtinių aplinkybių, kuriomis galima suteikti valstybėms narėms finansinę pagalbą, sąrašas ir ar šiuo straipsniu tik Sąjungos institucijos įgaliojamos teikti finansinę pagalbą.
- 118 Šiuo klausimu reikia priminti, kad SESV 122 straipsnis susijęs tik su Sąjungos, o ne valstybių narių teikiama pagalba. Pagal šio straipsnio 2 dalį atitinkamomis aplinkybėmis Taryba gali suteikti tokia pagalba valstybei narei, kuri patiria sunkumų, arba dėl gaivalinių nelaimių ar išimtinių, jos nekontroliuojamų aplinkybių jai gresia dideli sunkumai.
- 119 Sąjungos kompetencijos, kuri jai nustatyta minėta ESV sutarties nuostata, vykdymui nedaromas poveikis nustatant tokį stabilumo mechanizmą, kaip ESM.
- 120 Be to, SESV 122 straipsnyje nėra nieko apie tai, kad tik Sąjunga turi kompetenciją skirti finansinę pagalbą valstybei narei.
- 121 Darytina išvada, kad valstybės narės gali nustatyti tokį stabilumo mechanizmą, kaip ESM, tačiau tik su sąlyga, kad jam veikiant laikomasi Sąjungos teisės ir, be kita ko, priemonių, kurių ėmėsi Sąjunga valstybių narių ekonominės politikos koordinavimo srityje (žr. šio sprendimo 68 ir 69 punktus). Kaip

matyti iš šio sprendimo 111–113 punktų, ESM sutarties 13 straipsnio 3 dalies antra pastraipa ir 4 dalimi siekiama užtikrinti, kad visa ESM teikiama finansinė pagalba būtų suderinama su tokiomis koordinavimo priemonėmis.

122 Darytina išvada, kad SESV 122 straipsniu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.

iii) Dėl SESV 123 straipsnio aiškinimo

123 Reikia priminti, kad SESV 123 straipsniu draudžiamas lėšų pereikvojimas sąskaitose ir bet kurios kitos formos kredito galimybės Sąjungos ir valstybių narių institucijoms ir viešosios valdžios organams ECB bei valstybių narių centriniuose bankuose ir pastariesiems draudžiama tiesiogiai iš jų pirkti skolos priemonės.

124 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, sudarant ir ratifikuojant tokią sutartį, kaip ESM sutartis, nepažeidžiamas SESV 123 straipsnyje įtvirtintas draudimas. Iš tiesų valstybės narės negali nei tiesiogiai, nei per jų sukurtus ar palaikomus tarpinius organus nukrypti nuo Sąjungos teisės ar toleruoti tokio nukrypimo.

125 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad SESV 123 straipsnis yra specialiai skirtas ECB ir valstybių narių centriniams bankams. Todėl šis draudimas netaikomas valstybės narės ar visų valstybių narių teikiamai finansinei pagalbai kitai valstybei narei.

126 Iš ESM sutarties 3 straipsnio, 12 straipsnio 1 dalies ir 13 straipsnio matyti, kad būtent ESM teikia finansinę pagalbą šio mechanizmo narei, kai įgyvendinamos visos minėtose nuostatose nustatytos sąlygos. Taigi, nors valstybės narės veikia tarpininkaujant ESM, jos nenukrypsta nuo SESV 123 straipsnyje įtvirtinto draudimo, nes jis nėra joms skirtas.

127 Be to, nėra pagrindo, kuriuo remiantis būtų galima manyti, kad ESM narių jam skirtos finansinės lėšos galėtų būti gautos iš SESV 123 straipsnio 1 dalimi draudžiamų finansinių instrumentų.

128 Darytina išvada, kad SESV 123 straipsniu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.

iv) Dėl SESV 125 straipsnio išaiškinimo

129 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar tokia sutartimi, kaip ESM sutartis, pažeidžiama SESV 125 straipsnyje įtvirtinta „sąlyga neprisiimti atsakomybės už kitų finansinius įsipareigojimus“.

130 Pirmiausia reikia pažymėti, kad iš SESV 125 straipsnyje, pagal kurį Sąjunga ar valstybė narė „nėra atsakinga už [kitos valstybės narės] įsipareigojimus“ ir „jų neprisiima“, vartojamų žodžių matyti, jog šiuo straipsniu nesiekama Sąjungai ir valstybėms narėms uždrausti teikti bet kokios formos finansinę pagalbą kitai valstybei narei.

131 Toks SESV 125 straipsnio supratimas atitinka kitas ESV sutarties skyriaus, susijusio su ekonomine politika, nuostatas, visų pirma SESV 122 ir 123 straipsnius. Iš tiesų, pirma, SESV 122 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Sąjunga gali suteikti konkrečią finansinę pagalbą valstybei narei, kuri patiria sunkumų arba kuriai dėl gaivalinių nelaimių ar išimtinių, jos nekontroliuojamų aplinkybių gresia dideli sunkumai. Jei SESV 125 straipsnyje būtų draudžiama bet kokia Sąjungos ar valstybių narių finansinė pagalba kitai valstybei narei, SESV 122 straipsnyje turėtų būti nurodyta, kad jis yra nukrypti nuo SESV 125 straipsnio leidžianti nuostata.

- 132 Antra, SESV 123 straipsnis, kuriame draudžiamas „lėšų pereinimas sąskaitose ir bet kurios kitos formos kredito galimybės“ ECB ir valstybių narių centriniuose bankuose, išdėstytas griežtesniais žodžiais, nei SESV 125 straipsnyje numatyta sąlyga neprisiimti atsakomybės už kitų finansinius įsipareigojimus. Pastarajame straipsnyje pavartotais kitokiais žodžiais patvirtinama tai, kad jame nustatytu draudimu nesiekama uždrausti bet kokios finansinės pagalbos valstybei narei.
- 133 Taigi siekiant nustatyti finansinės pagalbos formas, kurios yra suderinamos su SESV 125 straipsniu, reikia remtis šiuo straipsniu siekiamu tikslu.
- 134 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad SESV 125 straipsnyje numatytas draudimas pirmiausia buvo įtvirtintas EB sutarties 104 B straipsnyje (vėliau – EB 103 straipsnis), kuris buvo įtrauktas į EB sutartį Mastrichto sutartimi.
- 135 Kaip matyti iš pastarosios Sutarties parengiamųjų dokumentų, SESV 125 straipsniu siekiama užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi patikimos biudžeto politikos (žr. Sutarties dėl Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties peržiūros siekiant sukurti Ekonominę ir pinigų sąjungą projektą, *Europos Bendrijų biuletenis*, priedas 2/91, p. 22 ir 52). Iš tiesų SESV 125 straipsnyje įtvirtintu draudimu užtikrinama tai, kad valstybėms narėms būtų taikomos rinkos taisyklės, kai jos skolinasi, nes šiomis taisyklėmis jos skatinamos laikytis biudžeto disciplinos. Laikantis šios disciplinos prisidedama prie to, kad Sąjunga pasiektų aukštesnio tikslo, t. y. pinigų sąjungos finansinio stabilumo palaikymo.
- 136 Atsižvelgiant į šį SESV 125 straipsniu siekiamą tikslą reikia manyti, kad šia nuostata Sąjungai ir valstybėms narėms draudžiama teikti finansinę pagalbą, kuria būtų pažeidžiamas šios pagalbos gavėjos valstybės narės skatinimas vykdyti patikimą biudžeto politiką. Kaip matyti iš ECB nuomonės dėl Europos Vadovų Tarybos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 136 straipsnis, kiek tai susiję su stabilumo mechanizmu, taikytinu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, projekto 5 punkto, finansinės pagalbos suteikimas remiantis tokiu stabilumo mechanizmu, kaip ESM, yra suderinamas su SESV 125 straipsniu tik tuo atveju, jeigu jis būtinas euro zonos kaip visumos finansiniam stabilumui apsaugoti ir jam taikomos griežtos sąlygos.
- 137 Tačiau SESV 125 straipsniu vienai ar kelioms valstybėms narėms nedraudžiama teikti finansinę pagalbą valstybei narei, kuri išlieka atsakinga už savo įsipareigojimus savo kreditoriams, jei tokiai pagalbai taikomomis sąlygomis ši valstybė narė skatinama įgyvendinti patikimą biudžeto politiką.
- 138 Kalbant apie ESM sutartį, reikia konstatuoti, pirma, kad remiantis paramos stabilumui instrumentais, kuriais ESM gali naudotis pagal šios sutarties 14–18 straipsnius, matyti, jog ESM nebus valstybės narės paramos gavėjos skolų laiduotojas. Ši valstybė liks atsakinga už savo finansinius įsipareigojimus kreditoriams.
- 139 Iš tiesų finansinės pagalbos ESM narei suteikimas kredito linijos forma pagal ESM sutarties 14 straipsnį ar paskolų forma pagal tos pačios sutarties 15 ir 16 straipsnius tikrai nereiškia, kad ESM prisiims valstybės narės pagalbos gavėjos skolą. Atvirkščiai, suteikus tokią pagalbą šiai valstybei narei, kuri tiek, kiek tai susiję su turimomis skolomis, išlieka atsakinga už savo įsipareigojimus kreditoriams, jai atsiranda nauja skola ESM. Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad pagal ESM sutarties 13 straipsnio 6 dalį visa remiantis šios sutarties 14–16 straipsniais suteikta pagalba turi būti grąžinta ESM valstybės narės pagalbos gavėjos, o vadovaujantis minėtos sutarties 20 straipsnio 1 dalimi prie grąžintinos sumos pridedama atitinkama marža.
- 140 Kalbant apie ESM sutarties 17 ir 18 straipsniuose nurodytus pagalbos instrumentus, reikia pažymėti, kad, pirma, jei ESM perka ESM narės išleistus vertybinius popierius pirminėje rinkoje, tai prilyginama paskolai. Dėl pirmesniame punkte nurodytų priežasčių pirkdamas tokius vertybinius popierius ESM neprisiima valstybės narės pagalbos gavėjos skolos.

- 141 Antra, kalbant apie ESM narės išleistų vertybinių popierių pirkimą antrinėje rinkoje, reikia konstatuoti, kad susiklosčius tokiai situacijai valstybė narė emitentė taip pat išlieka vienintelė atitinkamos skolos mokėtoja. Tai, kad ESM kaip ESM narės išleistų vertybinių popierių įgijėjas šioje rinkoje sumoka šių vertybinių popierių savininkui, ESM narės emitentės kreditoriui, kainą, nereiškia, jog ESM prisiima šios ESM narės skolą šiam kreditoriui. Iš tiesų minėta kaina gali gerokai skirtis nuo tokiais vertybiniais popieriais suteikto kredito vertės, nes ji priklauso nuo atitinkamos ESM narės išleistų vertybinių popierių antrinėje rinkoje veikiančio pasiūlos ir paklausos dėsnio.
- 142 Antra, ESM sutartyje nenumatyta, kad pagalba stabilumui bus suteikta iš karto, kai valstybė narė, kurios valiuta yra euro, patirs sunkumų susirasti finansavimą rinkoje. Iš tiesų, remiantis šios sutarties 3 straipsniu ir 12 straipsnio 1 dalimi, pagalba stabilumui gali būti suteikta ESM narėms, kurios yra susidūrusios ar kurioms kilo pavojus susidurti su sunkiomis finansavimosi problemomis, tik jei tokia pagalba yra būtina euro zonos kaip visumos ir jos valstybių narių finansiniam stabilumui apsaugoti, ir teikiant šią pagalbą taikomos griežtos sąlygos, pritaikytos prie pasirinkto finansinės pagalbos instrumento.
- 143 Iš šio sprendimo 111 ir 121 punktų matyti, kad griežtomis sąlygomis, kurios taikomos ESM teikiamai paramai stabilumui, siekiama užtikrinti, kad ESM ir valstybės narės paramos gavėjos laikytųsi priemonių, kurių Sąjunga ėmėsi konkrečiai valstybių narių ekonominės politikos koordinavimo srityje ir kuriomis siekiama, be kita ko, užtikrinti, kad valstybės narės vykdytų patikimą biudžeto politiką.
- 144 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo ieškovo pagrindinėje byloje argumentą, pagal kurį ESM sutarties 25 straipsnio 2 dalyje numatytos kvietimo įmokėti kapitalo taisyklės yra nesuderinamos su SESV 125 straipsniu tiek, kiek jos reiškia, kad ESM narės laiduoja už nesumokėjusios narės skolą.
- 145 Šiuo klausimu reikia priminti, jog ESM sutarties 25 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad jei valstybė narė ESM narė neperveda reikalaujamų lėšų, visoms kitoms narėms pateikiamas kvietimas įmokėti didesnes lėšas. Tačiau pagal tą pačią nuostatą valstybė narė, likusi skolinga ESM, privalo įmokėti savo kapitalo dalį. Vadinasi, kitos ESM narės nėra laiduotojos už kapitalo nesumokėjusios narės skolą.
- 146 Taigi toks mechanizmas, kaip ESM, ir jame dalyvaujančios valstybės narės neatsako už valstybės narės pagalbos stabilumui gavėjos išsipareigojimus ir neprisiima šių išsipareigojimų, kaip tai suprantama pagal SESV 125 straipsnį.
- 147 Darytina išvada, kad SESV 125 straipsniu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.

c) Dėl ESS 4 straipsnio 3 dalies išaiškinimo

- 148 Pagal ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą valstybės narės nesiiama jokių priemonių, kurios gali trukdyti siekti Sąjungos tikslų.
- 149 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo ieškovo pagrindinėje byloje argumentus, pagal kuriuos ESM nustatymas nesuderinamas su ESV sutarties nuostatomis, susijusiomis su ekonomine ir pinigų politika, todėl taip pat nesuderinamas su ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintu lojalaus bendradarbiavimo principu.
- 150 Tokiems argumentams negalima pritarti.

151 Iš tiesų iš šio sprendimo 93–98 ir 108–147 punktų matyti, kad nustatant tokį stabilumo mechanizmą, kaip ESM, nepažeidžiamos ESV sutarties nuostatos, susijusios su ekonomine ir pinigų politika. Be to, kaip matyti iš šio sprendimo 111–113 punktų, ESM sutartyje yra nuostatų, kuriomis užtikrinama tai, kad ESM vykdant savo užduotis bus laikomasi Sąjungos teisės.

152 Darytina išvada, kad ESS 4 straipsnio 3 dalimi valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.

d) Dėl ESS 13 straipsnio išaiškinimo

153 ESS 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad kiekviena institucija veikia neviršydama Sutartimis jai suteiktų įgaliojimų ir laikydamasi jose nustatytų procedūrų, sąlygų bei tikslų.

154 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar naujų funkcijų Komisijai, ECB ir Teisingumo Teismui suteikimas ESM sutartimi yra suderinamas su Sutartyse apibrėžtais jų įgaliojimais. Reikia atskirai nagrinėti, pirma, Komisijos ir ECB funkcijas ir, antra, Teisingumo Teismo funkcijas, kurias šios institucijos turės vykdyti pagal ESM sutartis.

i) Dėl Komisijai ir ECB suteiktų funkcijų

155 ESM sutartimi Komisijai ir ECB skiriamos įvairios užduotys.

156 Kalbant apie Komisiją, jos užduotys apima prašymų dėl pagalbos stabilumui vertinimą (13 straipsnio 1 dalis), jų skubos vertinimą (4 straipsnio 4 dalis), tarimąsi dėl Susitarimo memorandumo, kuriame nurodomos sąlygos, taikomos teikiamai finansinei pagalbai (13 straipsnio 3 dalis), finansinei pagalbai taikomų sąlygų laikymosi kontrolę (13 straipsnio 7 dalis) ir dalyvavimą valdytojų tarybos ir valdybos susirinkimuose kaip stebėtojų (5 straipsnio 3 dalis ir 6 straipsnio 2 dalis).

157 ECB skirtos užduotys apima prašymų dėl pagalbos stabilumui skubos vertinimą (4 straipsnio 4 dalis), dalyvavimą valdytojų tarybos ir valdybos susirinkimuose kaip stebėtojo (5 straipsnio 3 dalis ir 6 straipsnio 2 dalis) ir kartu su Komisija prašymų dėl pagalbos stabilumui vertinimą (13 straipsnio 1 dalis), tarimąsi dėl Susitarimo memorandumo (13 straipsnio 3 dalis) ir finansinei pagalbai taikomų sąlygų laikymosi kontrolę (13 straipsnio 7 dalis).

158 Šiuo klausimu reikia priminti, kad iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad srityse, kurios nepriklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai, už Sąjungos sistemos ribų valstybės narės turi teisę skirti užduotis institucijoms, kaip antai veiksmų, kurių kartu ėmėsi valstybės narės, koordinavimas ar finansinės pagalbos valdymas (žr. minėtų sprendimų *Parlamentas prieš Tarybą ir Komisiją* 16, 20 ir 22 punktus ir *Parlamentas prieš Tarybą* 26, 34 ir 41 punktus), tiek, kiek šiomis užduotimis neiškraipomi ES ir ESV sutartimis šioms institucijoms suteikti įgaliojimai (žr., be kita ko, 1992 m. balandžio 10 d. Nuomonės 1/92, Rink. p. I-2821, 32 ir 41 punktus; 2002 m. balandžio 18 d. Nuomonės 1/00, Rink. p. I-3493, 20 punktą ir 2011 m. kovo 8 d. Nuomonės 1/09, Rink. p. I-1137, 75 punktą).

159 ESM sutartyje Komisijai ir ECB skirtos funkcijos yra tokios užduotys, kaip minėtos pirmesniame punkte.

160 Pirma, ESM veiksmai yra susiję su ekonomine politika. Sąjunga neturi išimtinės kompetencijos šioje srityje.

161 Antra, pagal ESM sutartį Komisijai ir ECB skirtomis funkcijomis, kad ir kokios svarbios jos yra, nesuteikiama kompetencija priimti sprendimų. Be to, šių dviejų institucijų atliekami veiksmai pagal tą pačią sutartį įpareigoja tik ESM.

- 162 Trečia, Komisijai ir ECB skirtomis užduotimis neiškraipomos ES ir ESV sutartimis šioms institucijoms suteikti įgaliojimai.
- 163 Iš tiesų, kalbant apie Komisiją, iš ESS 17 straipsnio 1 dalies matyti, kad ji „remia bendruosius Sąjungos interesus“ ir „prižiūri Sąjungos teisės taikymą“.
- 164 Svarbu priminti, kad ESM sutartimi siekiama euro zonos kaip visumos finansinio stabilumo. Vykdydama užduotis pagal ESM sutartį, Komisija remia bendruosius Sąjungos interesus. Be to, ESM sutartimi Komisijai skirtomis užduotimis jai sudaroma galimybė, kaip numatyta šios sutarties 13 straipsnio 3 ir 4 dalyse, kontroliuoti ESM sudarytų susitarimo memorandumų suderinamumą su Sąjungos teise.
- 165 Kalbant apie ESM sutartimi ECB skirtas funkcijas, pažymėtina, kad jos dera prie ESV sutartimi ir ECBS statutu šiai institucijai nustatytų užduočių. Iš tiesų savo funkcijomis pagal ESM sutartį ECB remia bendrą ekonominę politiką Sąjungoje vadovaujantis SESV 282 straipsnio 2 dalimi. Be to, iš ECBS statuto 6.2 straipsnio matyti, kad ECB gali dalyvauti tarptautinėse finansų institucijose. Šio statuto 23 straipsnyje patvirtinta, kad ECB gali „užmegzti ryšius su <...> tarptautinėmis organizacijomis“.
- 166 Šiuo klausimu argumentams, pagal kuriuos dėl to, kad minėti sprendimai *Parlamentas prieš Tarybą ir Komisiją* ir *Parlamentas prieš Tarybą* buvo priimti prieš į Sutartis įtraukiant nuostatas dėl tvirtesnio bendradarbiavimo, valstybės narės, kurių valiuta yra euro, turėjo nustatyti tvirtesnę tarpusavio bendradarbiavimą, siekdamas pasinaudoti Sąjungos institucijų pagalba veikiant ESM, negalima pritarti.
- 167 Iš tiesų iš ESS 20 straipsnio 1 dalies matyti, kad tvirtesnis bendradarbiavimas gali būti nustatytas, tik jei pati Sąjunga turi kompetenciją veikti srityse, susijusiose su šiuo bendradarbiavimu.
- 168 Taigi iš šio sprendimo 64–66 punktų matyti, kad sutarčių, kuriomis pagrįsta Sąjunga, nuostatomis jai nesuteikiama konkreti kompetencija nustatyti tokio nuolatinio stabilumo mechanizmo, kaip ESM.
- 169 Šiomis aplinkybėmis ESS 20 straipsniu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.

ii) Dėl Teisingumo Teismui suteiktų funkcijų

- 170 Reikia priminti, kad pagal ESM sutarties 37 straipsnio 2 dalį valdytojų taryba priima sprendimą dėl visų ESM ir jo narės ar narių tarpusavio ginčų, susijusių su šios sutarties aiškinimu ir taikymu, įskaitant visus ginčus dėl ESM priimtų sprendimų suderinamumo su šia sutartimi. Pagal to paties straipsnio 3 dalį, jei ESM narė ginčija 2 dalyje numatytą sprendimą, ginčas pateikiamas Teisingumo Teismui.
- 171 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, pirma, kaip matyti iš ESM sutarties 16 konstatuojamosios dalies, Teisingumo Teismo jurisdikcija, kurią jis įgyvendina pagal tos pačios ESM sutarties 37 straipsnio 3 dalį, yra tiesiogiai paremta SESV 273 straipsniu. Pagal šį straipsnį Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso spręsti visus valstybių narių ginčus, susijusius su sutarčių dalyku, jei tokie ginčai pateikiami pagal specialų šalių susitarimą.
- 172 Antra, nors tiesa, jog tam, kad atsirastų Teisingumo Teismo jurisdikcija, SESV 273 straipsnyje reikalaujama susitarimo, atsižvelgiant į šios nuostatos tikslą niekas neužkerta kelio tam, kad dėl iš anksto nustatytų ginčų toks susitarimas būtų pateiktas iš anksto remiantis tokia sutarties sąlyga, kaip ESM sutarties 37 straipsnio 3 dalis.
- 173 Trečia, Teisingumo Teismo jurisdikcijai priskirti ginčai atspindi sąsają su sutarčių dalyku, kaip ji suprantama pagal SESV 273 straipsnį.

- 174 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ginčas dėl ESM sutarties aiškinimo ar taikymo taip pat gali būti susijęs su Sąjungos teisės nuostatų aiškinimu ar taikymu. Iš tiesų pagal šios sutarties 13 straipsnio 3 dalį susitarimo memorandumas, dėl kurio susitariama su valstybe nare pagalbos stabilumui prašytoja, turi būti visiškai suderinamas su Sąjungos teise ir, be kita ko, priemonėmis, kurių ėmėsi Sąjunga valstybių narių ekonominės politikos koordinavimo srityje. Taigi sąlygos, kurios taikomos teikiant tokią pagalbą valstybei narei, yra bent jau iš dalies nustatytos Sąjungos teisėje.
- 175 Ketvirta, tiesa, jog pagal SESV 273 straipsnį tam, kad atsirastų Teisingumo Teismo jurisdikcija, reikalaujama, kad jam pateiktame ginče dalyvautų tik valstybės narės. Šiomis aplinkybėmis, kadangi ESM yra sudaryta išimtinai iš valstybių narių, ginčas, kurio šalis yra ESM, gali būti laikomas valstybių narių ginču, kaip jis suprantamas pagal SESV 273 straipsnį.
- 176 Todėl ESM sutarties 37 straipsnio 3 dalimi jurisdikcijos aiškinti ir taikyti šios sutarties nuostatas suteikimas Teisingumo Teismui atitinka SESV 273 straipsnyje nustatytas sąlygas.
- 177 Darytina išvada, kad ESS 13 straipsniu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.

e) Dėl veiksmingos teisminės apsaugos bendrojo principo išaiškinimo

- 178 Remdamasis ieškovo pagrindinėje byloje argumentu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad nustatius ESM už Sąjungos sistemos ribų atsiranda pavojus, kad jis nepateks į Chartijos taikymo sritį. Jis klausia, ar nustatant ESM pažeistas Chartijos 47 straipsnis, kuriame kiekvienam asmeniui užtikrinama veiksminga teisminė apsauga.
- 179 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Chartijos nuostatos, kaip nurodyta jos 51 straipsnio 1 dalyje, skirtos valstybėms narėms tik kai jos įgyvendina Sąjungos teisę. Pagal šio straipsnio 2 dalį Chartija neišplečia Sąjungos teisės taikymo srities už Sąjungai suteiktų įgaliojimų ribų, nesukuria Sąjungai naujos kompetencijos ar užduočių ir nepakeičia Sutartyse nustatytųjų. Taigi Teisingumo Teismas turi aiškinti Sąjungos teisę atsižvelgdamas į Chartiją, bet paisydamas Sąjungai suteiktos kompetencijos ribų (žr. 2010 m. spalio 5 d. Sprendimo *McB.*, C-400/10 PPU, Rink. p. I-8965, 51 punktą ir 2011 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Dereci ir kt.*, C-256/11, Rink. p. I-11315, 71 punktą).
- 180 Reikia pažymėti, kad valstybės narės neįgyvendina Sąjungos teisės, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį, kai jos nustato tokį stabilumo mechanizmą, kaip ESM, kuriam nustatyti, kaip tai matyti iš šio sprendimo 105 punkto, ES ir ESV sutartyse Sąjungai nesuteikta jokia konkreti kompetencija.
- 181 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad veiksmingos teisminės apsaugos bendrojo principu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei jos ratifikuoti.
- 182 Šiomis aplinkybėmis į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: ESS 4 straipsnio 3 dalimi, ESS 13 straipsniu, SESV 2 straipsnio 3 dalimi, SESV 3 straipsnio 1 dalies c punktu ir 2 dalimi, SESV 119–123 straipsniais ir SESV 125–127 straipsniais bei veiksmingos teisminės apsaugos bendrojo principu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip ESM sutartis, nei šios sutarties ratifikuoti.

C – Dėl trečiojo klausimo

- 183 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar valstybės narės gali sudaryti ir ratifikuoti ESM sutartį prieš įsigaliojant Sprendimui 2011/199.

- 184 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Sprendimo 2011/199 1 straipsniu atliktu SESV 136 straipsnio pakeitimu patvirtinama valstybių narių kompetencija (žr. šio sprendimo 68, 72 ir 109 punktus). Taigi šiuo sprendimu valstybėms narėms nesuteikiama jokia nauja kompetencija.
- 185 Todėl į trečiąjį klausimą reikia atsakyti taip: valstybės narės teisė sudaryti ir ratifikuoti ESM sutartį nesietina su Sprendimo 2011/199 įsigaliojimu.

IV – Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 186 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (plenarinė sesija) nusprendžia:

- 1. Nagrinėjant pirmąjį klausimą nebuvo atskleista nieko, kas galėtų daryti poveikį 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimo 2011/199/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 136 straipsnis, kiek tai susiję su stabilumo mechanizmu, taikytinu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, galiojimui.**
- 2. ESS 4 straipsnio 3 dalimi, ESS 13 straipsniu, SESV 2 straipsnio 3 dalimi, SESV 3 straipsnio 1 dalies c punktu ir 2 dalimi, SESV 119–123 straipsniais ir SESV 125–127 straipsniais bei veiksmingos teisminės apsaugos bendroju principu valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, nedraudžiama nei sudaryti tokios sutarties, kaip 2012 m. vasario 2 d. Briuselyje sudaryta Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis tarp Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, nei šioms valstybėms narėms šios sutarties ratifikuoti.**
- 3. Valstybės narės teisė sudaryti ir ratifikuoti minėtą sutartį nesietina su Sprendimo 2011/199 įsigaliojimu.**

Parašai